

Kirke- valget 2023

Publisert 23. januar 2023
Andre utgave

Valghåndbok 3

Døvemenighetene

Velkommen til valgåndboken 2023!

Alt du trenger å vite om valget – både forberedelse og gjennomføring – skal du enkelt kunne finne her.

Demokrati er viktig i Den norske kirke. Vi skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier. Den viktigste arenaen for dette er kirkevalgene.

For å sikre demokratiet i Den norske kirke, er det viktig å ha en profesjonell gjennomføring av valget. Valgfunksjonærer skal få nødvendig opplæring, slik at vi sikrer kvaliteten på både forberedelser og gjennomføring.

Mye er kjent for mange av dere når valget skal gjennomføres. De fleste regler og ordninger er som før. Men for første gang vil det være mulig å forhåndsstemme digitalt fra 10. august på kirkevalget.no. Det vil også være en nasjonal forhåndsstemmedag i fysiske valglokaler 31. august. I år vil Kirkerådet ikke sende ut valgkort. I stedet blir kirkevalgkampanjen forsterket både digitalt, på papir og i det offentlige rom. Målet med dette er å styrke oppmerksomheten om kirkevalget og øke valgdeltakelsen.

Innsatsen til både ansatte og frivillige over hele landet er helt nødvendig for å sikre tilgjengelighet og kvalitet i valggjennomføringen. Takk for at du bidrar i denne jobben!

Med ønsker om god forberedelse og gjennomføring av kirkevalget 2023.

Oslo, januar 2023

Ingrid Vad Nilsen, direktør i Kirkerådet

Brukerveileder for den digitale valghåndboken

Hvordan finner jeg frem?

Nedlastning

1. Velg ønsket bok og åpne den.
Trykk «last ned» hvis du trenger å ha den på PC-en.

2. Åpne filen i nedlastninger-mappen på PC-en din.

Navigasjon

Pilene øverst til høyre tar deg frem og tilbake. Huset tar deg tilbake til innholdsfortegnelsen. Den er klikkbar og leder deg til valgt kapittel.

Menyen til venstre er satt sammen av lenker – klikk på kapittelet du ønsker å lese. På første side av hvert kapittel ligger en meny med alle underkapitler. Dette er også lenker – de tar deg frem og tilbake i valgt kapittel.

1 Innledning	1.1 Frie og hemmelige valg – kirkevalgets formålsparagraf	1.4 Bispedømmene og Kirkemøtet	1.8 Nytt ved kirkevalget 2023
2 Valgmyne	1.2 Tid og sted for valg og forhåndsstemming	1.5 Om kirkelige valgregler	1.9 Ungdom og kirkevalg
3 Kommunikasjon og opplæring	1.3 Om kirkevalget	1.6 Om valghåndboken	1.10 Opplæring
4 Stemmerett og valgbarhet		1.7 Om valgmodulen	1.11 Rådgivere i Den norske kirke – sammensetning og oppgaver
5 Nominasjonskomiteer, nomineringsgrupper og listeforslag			
6 Stemmesedlar og valmateriaill			
7 Førhandsstemming			
8 Stemmegjenving på valgdagen			
9 Prøving, oppstilling og valgoppgjør			
10 Klager over valget, Omvalg			
11 Andre bestemmelser			
12 Fristar og sjekklister for valgmyndighetene			
13 Valgeregler			
14 Skjemaer			
15 Viktige datoer og adresser			

Ordsøk

Når du har lastet ned valghåndboken kan du søke etter ord i hele dokumentet, som en indeks:

1. Åpne PDF-filen.
2. På tastaturet, klikk Ctrl eller Command+f.
3. Skriv inn ordet/setningen du leter etter og klikk på «neste». Bla frem og tilbake for å se alle stedene ordet blir nevnt.

Lenker

Alle klikkbare lenker er understreket og markert med grønn, som dette: klikkher.no. Disse leder deg til delkapitler, samt eksterne lenker til skjemaer og kirkens nettside.

Etter å ha trykket på en referanse til et annet kapittel i boka du leser, kan du komme deg tilbake til siden du var på ved å skrive inn sidetall i feltet øverst og trykke Enter på tastaturet.

31 / 136

Valghåndbok 1, 2 og 4

Du finner alle valghåndbøker for 2023 på ressursbanken.no/kirkevalg. Disse bruker du på samme måte som valghåndbok 3.

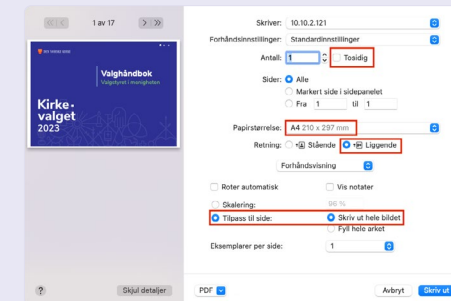
Knappene fungerer på samme måte som lenkene.

valghåndbok 1, valghåndbok 2

Hvordan skriver jeg ut boken?

Hele valghåndboken

1. Last ned boken og åpne filen. i nedlastninger-mappen på PC-en din.
2. Velg Fil > Skriv ut.
3. I vinduet som kommer opp, velg **sidene du vil printe, A4 liggende og tilpass til side**. Pass på at **tosidig** ikke er huket av.
4. Skriv ut.

Utvalgte sider, for eksempel sjekklister

Dersom du kun vil skrive ut noen sider, følg steg 1–3 ovenfor. Tast så inn sidetallene du ønsker å skrive ut i feltet «Sider» og skriv ut:

Innhold

1

1. Innledning

1.1 Om valghåndbok 3

Denne boken tar for seg valg av menighetsråd i døvemenighet og døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet. Den er et supplement til de andre valghåndbøkene som omhandler de andre kirkevalgene og må leses i sammenheng med disse.

1.2 Tid og sted for valg og forhåndsstemming

Kirkevalget 2023 finner sted **mandag 11. september**, samtidig med kommunestyre- og fylkestingsvalget. I flere kommuner er det også valg søndag 10. september. Døves menighetsråd bestemmer selv om valg i døvemenighetene skal gjennomføres søndag og/eller mandag.

I tillegg er det mulig å forhåndsstemme digitalt i perioden 10. august til 6. september. Ved valg i døvemenighetene kan man forhåndsstemme på papir i soknet der man bor mellom 10. august og 1. september.

Døvemenighetene kan ta imot forhåndsstemmer på papir mellom 10. august og 8. september. Døves menighetsråd bestemmer når og hvor det skal være mulig å avgi forhåndsstemme i døvemenigheten.

1.3 Om kirkelige valgregler

Kirkemøtet vedtok i 2022 nye regler for gjennomføringen av kirkevalget, [forskrift 26. september 2022 nr. 1697 om regler for valg av menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet \(kirkevalgreglene\)](#).

Disse reglene gjelder også for valg av Døves menighetsråd, med mindre annet er særskilt bestemt, jf. kirkevalgreglene § 14-5. Se også [forskrift 31. mai 2022 nr. 1719 om døvekirkelige organer](#). Denne boken beskriver de tilfellene der det er særregler for valg av Døves menighetsråd. Standardordningene for menighetsrådsvalg er beskrevet i valghåndbok 1.

Valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er ved dette valget skilt ut som eget regelsett: [forskrift 26. september 2022 nr. 1684 om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet.](#)

1.4 Nytt ved kirkevalget

Ved kirkevalget i 2023 blir det ikke mulig å stemme ved valg i døvemenighetene på valgdagen i bostedssoknet. Det blir digital forhåndsstemming, forhåndsstemming på papir og valgting i døvemenighetene.

Det er fastsatt at det er et felles manntall for valg av Døves menighetsråd og døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Det pågår for tiden et forsøk med enhetlig ledelse i Døvekirken. Som en del av forsøket har Døvekirkenes fellesråd fått navnet Døves kirkeråd. I det følgende benyttes derfor Døves kirkeråd der reglene omtaler Døvekirkenes fellesråd.

Andre nye ting, som for eksempel digital forhåndsstemming, kan man lese om i punkt 1.8 i valgåndbok 1.

1.5 Rådsorganer

1.5.1 Døves menighetsråd

Sammensetning av menighetsråd er omtalt i valgåndbok 1, punkt 1.11.1. Disse gjelder tilsvarende for Døves menighetsråd, med en særregel: Døve, sterkt tunghørte, døvblinde og døvblitte skal være i flertall i menighetsrådet, jf. forskrift om døvekirkelige organer § 1.

Døves menighetsråd treffer avgjørelser og opptre på vegne av døvemenigheten når det ikke er fastsatt at myndigheten er lagt til et annet organ. Rådet har ansvar for anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor, og for anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til dåps- og konfirmasjonsopplæring. Menighetsrådet har

om nødvendig også ansvaret for anskaffelse og drift av egnede gudstjenestelokaler. Opprettelse av stillinger skal godkjennes av Døves kirkeråd, jf. forskrift om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten § 6.

Bestemmelsene i [kirkeordningen § 11](#) og [forskrift 14. november 2021 nr. 3259 om regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet](#) gjelder så langt de passer.

1.5.2 Døves kirkeråd

Døves kirkeråd skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan vekke og nære det kristelige liv i døvemenighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og i forhold til andre organer og instanser i Den norske kirke.

Døves kirkeråd er ansvarlig for opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over rådets budsjett, og foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for disse. Før tilsetting og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Fellesrådet kan bemyndige menighetsråd til å utøve arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet.

Døves kirkeråd gir uttalelse i forbindelse med tilsetting av døveprost, fremmer samlet forslag til statlig tilskudd til det døvekirkelige arbeid, og avgir for øvrig uttalelse når Kirkerådet eller annen kirkelig myndighet ber om det, eller når fellesrådet av eget tiltak ønsker å uttale seg.

Døves kirkeråd kan i samråd med Døves menighetsråd oppnevne egne menighetsutvalg for områder i de enkelte distrikter som ikke sokner naturlig til en døvekirke.

2

2. Valgorganene

2.1 Valgstyre

Døves menighetsråd fungerer som valgstyre ved kirkevalget. Les mer om valgstyre i punkt 2.1.1 i valgåndbok 1. Saksbehandlingsregler for valgstyret er beskrevet i punkt 2.3 og 2.4 i valgåndbok 1.

2.2 Valgråd

Oslo bispedømme vil oppnevne et valgråd som skal styre kirkevalget i bispedømmet, inkludert valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet. Les mer om valgråd i punkt 2.1.3 i valgåndbok 1.

2.3 Internettvalgstyret

Internettvalgstyret skal påse at internettstemmegivningen og opptelling av internettstemmene skjer i henhold til regelverket. Les om internettvalgstyres rolle i punkt 2.1.4 i valgåndbok 1.

3

3. Kommunikasjon

Kirkerådet vil oversette grunnleggende informasjon om kirkevalget og hvordan man stemmer til tegnspråk og produsere en video som viser hvordan man stemmer digitalt. Ut over dette må Døves kirkeråd selv prioritere ulike behov for informasjon og tilrettelegging.

Les om kommunikasjon ved menighetsrådsvalg i kapittel 3 i valgåndbok 1 og om kommunikasjon ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet i kapittel 3 i valgåndbok 2.

4

4. Stemmerett og valgbarhet

4.1 Medlemskap og stemmerett i døvemenighet

Medlemmer av Den norske kirke som er døve, sterkt tunghørte, døvblinde, døvblitte og deres familier og nettverk, og andre med tilknytning til det døvekirkelige arbeidet, blir medlemmer av den døvemenigheten de hører til, ved å la seg registrere i Den norske kirkes medlemsregister. Det er Døves kirkeråd som har ansvar for oppdateringer av registeret. Døves menighetsråd avgjør i tvilstilfelle om en person fyller vilkårene for å bli registrert. I spesielle tilfeller kan medlemmer som er bosatt i en døvemenighet søke Døves kirkeråd om å bli registrert i en annen døvemenighet dersom en mener seg å ha tilhørighet til denne. Vedtak om registrering eller ikke registrering kan påklages til biskopen.

Medlem av døvemenighet som har kirkelig stemmerett, har stemmerett ved valg av Døves menighetsråd.

Medlem av døvemenighet som har kirkelig stemmerett, har stemmerett i menighetsmøte i den døvemenigheten vedkommende hører til.

For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet på valgdagen.

4.2 Stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

Ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet har følgende personer stemmerett, jf. forskrift om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2-1:

- Leke medlemmer som har stemmerett ved valg av døves menighetsråd.

Det betyr at personer som har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt ikke har stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant.

4.3 Manntall

Kirkerådet, i samarbeid med bispedømmerådet og døvemenighetene, er ansvarlig for at et manntall over stemmeberettigede ved valg av Døves menighetsråd og døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet opprettes og oppdateres på grunnlag av

opplysninger fra bispedømmerådet og Døvekirkenes fellesråd, jf. kirkevalgreglene § 14-5 tredje ledd. Kirkevalgreglene § 2-5 annet til femte ledd gjelder tilsvarende.

Les i valghåndbok 1 om:

- Skjæringsdato i punkt 4.2.2.
- Kontroll av manntallsopplysninger i punkt 4.2.4.
- Tilgang til Den norske kirkes medlemsregister i punkt 4.2.5.
- Utskrift av manntall fredag 8. eller lørdag 9. september i punkt 4.2.7.

Les mer om grunnlag for oppdatering av manntallet frem mot valgdagen i punkt 4.2.6 i valghåndbok 1.

4.4 Valgbarhet

4.4.1 Valgbarhet ved valg av Døves menighetsråd

Les om valgbarhet ved valg av menighetsråd i punkt 4.4.1 i valghåndbok 1. Dette gjelder tilsvarende for Døves menighetsråd.

4.4.2 Valgbarhet ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

Valgbar som døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som oppfyller følgende vilkår:

- Vedkommende er valgbar som lek, jf. kirkevalgreglene § 3-2.
- Vedkommende er registrert som medlem av en døvemenighet på valgdagen.

Utelukket fra valg som døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er:

- de som er valgbare ved valg av prest, jf. forskrift om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2-4,
- de som er valgbare ved valg av lek kirkelig tilsatt, jf. forskrift om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2-5,
- tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken,
- tilsatte i Kirkerådet.

Om en person skal utelukkes fra valg, avhenger av om vedkommende innehar stillingen når bispedømmerådet og Kirkemøtet trer i funksjon.

4.5 Felles bestemmelser om valgbarhet

Kirkerådet avgjør i tvilstilfeller om og hvor en person er valgbar.

4.6 Rett til å kreve fritak fra valg

Les om rett til å kreve fritak fra valg i punkt 4.4.4 i valghåndbok 1.

5

5. Nominasjonskomiteer og listeforslag

5.1 Nominasjonskomité ved valg av Døves menighetsråd

Nominasjonskomité ved valg av Døves menighetsråd følger samme regler som for andre menighetsråd. Les mer i punkt 5.2 i valgåndbok 1.

5.2 Nominasjonskomité ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

De leke medlemmene i Døves kirkeråd, med unntak av kirkelige tilsatte, er nominasjonskomité for valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet. Medlemmer og varamedlemmer i bispedømmerådet er utelukket fra å sitte i nominasjonskomiteen.

Valgrådet i Oslo bispedømme skal i god tid, senest innen 15. desember før valgåret, sende en oppfordring til

samtlig døves menighetsråd om innen 1. februar å fremme forslag på tre leke medlemmer til valg av døvemenighetenes representant. De som foreslås, skal forespørres om de er villige til å la seg nominere.

Nominasjonskomiteen velger selv sin leder. Etter 1. februar 2023 innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der den setter opp et listeforslag på fem kandidater. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved alminnelig flertall. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer fremme forslag om kandidater.

Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget. Kandidatene skal spørres på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget.

5.3 Listeforslag og behandling av disse ved valg av Døves menighetsråd

For valg av Døves menighetsråd gjelder de samme reglene for innlevering og behandling av listeforslag som ved andre menighetsrådsvalg. Les mer i punkt 5.5 i valgåndbok 1.

5.4 Listeforslag og behandling av disse ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

Fristen for innlevering av nominasjonskomiteens listeforslag er **kl. 12 den 31. mars i 2023**, jf. forskrift om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet § 3-2 (1). Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til valgrådet.

Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:

- Det må angi hvilket valg det gjelder.
- Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen kan settes på listen. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og fødselsår.

Listeforslaget må inneholde:

- minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn,
- kandidater fra forskjellige døvemenigheter,
- om mulig minst én kandidat under 30 år. Kandidater som fyller 30 år i valgåret regnes i denne sammenheng som under 30 år.

Listeforslaget må være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.

I henhold til forskriften § 3-2 (3) skal listeforslaget ikke inneholde annen type informasjon til velgerne enn det som fremgår av bestemmelsene i § 3-2.

Listeforslaget skal ha et vedlegg som inneholder følgende:

- En oversikt over kandidatenes fødselsdato.
- Dersom en kandidat ikke tilfredsstillt krav for valgbarhet når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar på valgdagen.
- En oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på listeforslaget, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgjøre stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Valgrådet skal i henhold til forskriften § 3-2 (5) avgjøre innen 2. mai i valgåret om listeforslag fra nominasjonskomiteen kan godkjennes, jf. § 7-1. Dersom et listeforslag ved innleveringen ikke oppfyller reglens krav, plikter valgrådet å forhandle med nominasjonskomiteens leder, som fungerer som tillitsvalgt for listen, for å forsøke å bringe forslaget i samsvar med reglene. Valgrådet kan etter slike forhandlinger godkjenne en valgliste med færre kandidater enn det som er foreskrevet i § 3-1 (3).

Valgrådet skal underrette samtlige kandidater på listeforslaget om at de er satt opp på listeforslag og opplyse om adgangen til å søke om fritak innen fritaksfristen 15. april 2023.

5.5 Supplerende nominasjon ved valg av Døves menighetsråd

Regler om supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd gjelder også for Døves menighetsråd. Det betyr at det skal utlyses mulighet for supplerende nominasjon uansett hvor mange kandidater det er på listen. Les mer i punkt 5.6 i valgåndbok 1.

5.6 Supplerende nominasjon ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

I henhold til forskrift om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet § 3-3, kan minst ti stemmeberettigede fremme forslag om alternative kandidater i den supplerende nominasjonen innen **kl. 12 den 15. mai 2023**. Det er et krav om at de ti stemmeberettigede må komme fra minst to døvemenigheter. Forslagsstillerne må ha underskrevet forslaget, og de må oppgi en tillitsvalgt. Underskriftene kan være skrift på papir eller skannet dokument. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Forslagsstillerne må også innhente skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

Kirkerådet legger til grunn at forslagsstillerne må vedlegge tilsvarende opplysninger om supplerte kandidater som må oppgis om de ordinære kandidatene, jf. forskrift om valg av døvemenighetenes representant § 3-2 (2) b siste setning og (4).

Forutsatt at forslaget til kandidater ved supplerende nominasjon godkjennes av valgrådet, skal kandidatene føres opp på den endelige valglisten.

6

6. Stemmesedler

Det er valgstyret (Døves menighetsråd) som trykker eller skriver ut stemmesedler både til valg av Døves menighetsråd og til valg av døvemenighetenes representant, jf. forskrift om valg av døvemenighetenes representant § 3-5 femte ledd.

6.1 Stemmesedler ved valg av Døves menighetsråd

Regler for stemmesedler ved valg av Døves menighetsråd er de samme som for andre menighetsråd. Les om dette i punkt 6.1 i valgåndbok 1.

6.2 Stemmesedler ved valg av døvemenighetenes representant

Stemmeseddelen ved valg av døvemenighetenes representant skal utformes av Kirkerådet. En digital stemmeseddel inneholder den samme informasjonen til velgeren som en stemmeseddel på papir. Stemmeseddelen skal være tilgjengelig på nettsiden kirkevalget.no.

6.2.1 Velgernes adgang til å endre på stemmeseddelen

På stemmeseddelen ved valg av døvemenighetenes representant skal velgeren sette kryss ved navnet til en av de nominerte kandidatene, jf. forskriften § 3-5 (4). Hvis det er satt kryss ved navnet til flere kandidater, tas det kun hensyn til det øverste krysset. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppjøret. Hvis det ikke er satt kryss ved navnet til noen kandidater, skal stemmeseddelen forkastes.

6.3 Valgmateriell

Det er viktig å ha nødvendig valgmateriell tilgjengelig når man skal gjennomføre kirkevalg. Les om dette i punkt 6.2 i valgåndbok 1.

7

7. Forhåndsstemming

7.1 Innledning

Velgere som har stemmerett i en døvemenighet, kan forhåndsstemme på tre måter:

1. Digital forhåndsstemming (10. aug.-6. sept.).
2. Forhåndsstemming på papir i soknet der de bor innen 1. september.
3. Forhåndsstemming på papir i døvemenighetene (10. aug.-8. sept.).

7.2 Tid og sted for forhåndsstemming i døvemenighetene

Forhåndsstemming ved valg av Døves menighetsråd og døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd skjer samtidig og samme sted. Det er Døves menighetsråd som fastsetter tid og sted innenfor forhåndsstemmeperioden 10. august til 8. september. Reglene for når og hvor det skal gjennomføres forhåndsstemming i kirkevalgreglene gjelder ikke for Døves menighetsråd.

Ved forhåndsstemmegivning på papir, gjelder kirkevalgreglene § 9-5 så langt det passer.

Les i valghåndbok 1 om

- stemmemottakere i punkt 7.6 og 7.9.6,
- legitimasjon i punkt 7.8,
- fremgangsmåten ved forhåndsstemming i punkt 7.9 og
- for sent innkomne forhåndsstemmer i punkt 7.10.

Ved mottak av forhåndsstemme fra velger som er registrert i den gjeldende døvemenigheten bruker man fremgangsmåte i punkt 7.9.3 i valghåndbok 1. Hvis man samtidig ønsker å ta imot forhåndsstemme for valg i bostedssoknet bruker man fremgangsmåte i 7.9.4. Etter 1. september kan man ikke ta imot forhåndsstemme til bostedssoknet. Velgeren må da henvises til bostedssoknet, enten ved forhåndsstemming eller på valgdagen, eller til å stemme digitalt.

I punkt 7.9.5 i valgåndbok 1 får valgstyrer veiledning i hvordan de kan ta imot stemme fra en velger som er registrert i en døvemenighet. Dette kan skje fram til 1. september og stemmen vil bli sendt til den døvemenigheten der velgeren er registrert.

7.3 Digital forhåndsstemming

Det vil bli mulig å stemme digitalt ved alle kirkelige valg. De som har stemmerett ved valg i døvemenighetene, vil få opp disse valgene sammen med de andre valgene de har stemmerett i når de logger seg inn i det digitale valgsystemet.

Det digitale valgsystemet vil av tekniske og sikkerhetsmessige grunner ikke ha videoer på tegnspråk på hver enkelt side, men det vil være lenke til en video som går gjennom hele stemmeprosessen på tegnspråk.

Les mer om digital forhåndsstemming og tilrettelegging for det i valglokale i punkt 7.3 i valgåndbok 1.

8

8. Stemmegivning på valgdagen

Det enkelte Døves menighetsråd fastsetter tid og sted for gjennomføring av valg søndag 10. og/eller mandag 11. september. Regelen om at tid og sted for valg skal følge kommunens tider og steder (kirkevalgreglene § 10-1) gjelder ikke for valg i døvemenighetene. Det betyr at valgting i døvemenighetene kan gjøres så omfattende eller lite omfattende som den enkelte døvemenighet ønsker. Det er opp til det enkelte Døves menighetsråd å fastsette hvor lenge man vil ha åpent på valgting, og om man ønsker å ha valg både søndag 10. september og mandag 11. september 2023 eller bare en av dagene.

Velgere som stemmer på valgdagen, skal krysses av i manntallet med en gang og legge stemmesedlene rett i urne. Les om hvordan dette gjøres i punkt 8.8 i valghåndbok 1.

Les om universell utforming av valglokale i punkt 8.3, materiell til stemmegivningen i punkt 8.4, ordensregler og forbud mot valgagitasjon i punkt 8.5 og 8.6, logistikk ved stemmegivningen i punkt 8.7 og fremgangsmåte og rutiner ved stemmegivning i punkt 8.8 i valghåndbok 1.

9

9. Prøving, opptelling og valgoppgjør

Det er ett felles manntall for valg av Døves menighetsråd og døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet. Prøving av stemmegivinger ved valg av Døves menighetsråd følger kirkevalgreglene §§ 11-1 og 11-2. Prøving av stemmegivinger ved valg av døvemenighetenes representant følger forskrift om valg av døvemenighetenes representant § 5-2. Fordi bestemmelsene i disse to regelverkene er helt like kan man følge veiledningen i punkt 9.2, 9.3 og 9.4 i valgåndbok 1.

Prøving av stemmesedler ved valg av Døves menighetsråd følger samme regler som for andre menighetsråd.

Se veiledning i punkt 9.5 i valgåndbok 1.

Prøving av stemmesedler ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet gjøres av valgrådet i Oslo bispedømme. Disse stemmesedlene må sendes valgrådet så fort som mulig etter valgdagen.

Prøving av stemmesedler til valg av døvemenighetenes representant er regulert i forskriften § 5-3.

En stemmeseddel ved valg av døvemenighetenes representant skal godkjennes dersom

- a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder og
- b. det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.

Veiledningen for opptelling i punkt 9.7 gjelder for valg i døvemenighetene, men man skal ikke telle stemmesedlene til valg av døvemenighetenes representant lokalt før disse sendes til Oslo bispedømme. Det som står om foreløpig telling av stemmesedler ved valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet er altså ikke relevant for Døves menighetsråd.

Regler for protokollering av valg gjelder tilsvarende ved valg i døvemenighetene. Les mer om dette i punkt 9.1

- i valgåndbok 1 (for Døves menighetsråd) og punkt 9.1
- i valgåndbok 2 (for valgrådet).

9.1 Sending av stemmesedler til Oslo bispedømme

Rett etter valgdagen skal stemmesedler ved valg av døvemenighetenes representant sendes til valgrådet i Oslo bispedømme. Alle stemmesedler ved valget av døvemenighetenes representant skal sendes, inkludert stemmesedler valgstyret er i tvil om kan godkjennes. Også alle stemmegivninger som valgstyret har forkastet, skal sendes til valgrådet. Hver tellekategori pakkes for seg. Man bør legge de ulike stemmeseddelkategoriene i egne konvolutter med påskrift om innholdet.

Valgmaterialet skal pakkes i god orden i forsvarlig forseglet emballasje og sendes på hurtigst betryggende måte. Valgstyrene bør benytte praktiske ordninger basert på lokale forhold for å få materialet hurtigst mulig frem til valgrådet. Kirkerådet anmoder valgstyrene til å prioritere en forsendelsesmåte som både sikrer at forsendelsen kommer raskt frem og at sikkerheten er god (sporing o.l.).

I tillegg skal valgstyret også sende følgende materiell til valgrådet i bispedømmet:

- det som er protokollert i forbindelse med valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet og
- innkomne klager.

Dette kan sendes på betryggende måte elektronisk. Opplysninger som inneholder taushetsbelagt materiale eller personopplysninger, skal ikke sendes via e-post.

9.2 Opptelling og valgoppgjør ved valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Internettvalgstyret er ansvarlig for opptelling av de digitale stemmesedlene. Valgrådet i Oslo er ansvarlig for opptelling av stemmesedler på papir. Opptellingen foretas av de personer og på den måten valgrådet har bestemt. Kandidat som er oppført på valgliste, kan ikke delta ved opptellingen av vedkommende valg. Stemmesedlene skal telles opp i to omganger, ved en foreløpig og en endelig opptelling.

Valgrådet er ansvarlig for valgoppgjøret. For å få et endelig resultat må tall fra telling av digitale stemmer og papirstemmer slås sammen. Det vil komme nærmere veiledning på dette.

Valget finner sted som flertallsvalg. Det innebærer at den som har flest stemmer, skal kåres til medlem. Tilsvarende gjelder ved kåring av varamedlemmer.

Valgrådet skal underrette det valgte medlemmet og varamedlemmene om utfallet av valget.

10

10. Klager over valget. Omvalg

Les om det i kapittel 10 i valghåndbok 1.

11

11. Andre bestemmelser

Døves kirkeråd får tilskudd til valg gjennomføring som tilsvarer dobbelt av det fellesrådene får. Innenfor dette må ulike formål prioriteres.

Les mer om andre bestemmelser i kapittel 11 i valg håndbok 1.

12

12. Frister, sjekklister og skjema for valgmyndighetene

Sjekkliste for menighetsråd finner man i kapittel 12 i valgåndbok 1, og sjekkliste for valgråd finner man i kapittel 12 i valgåndbok 2.

[Skjema 5.5c: Vedlegg til listeforslag: oversikt over kandidatenes fødselsdato](#)

[5.4i Listeforslag valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet \(bokmål\).](#)

13

13. Valgregler

Kirkevalgreglene finner man i kapittel 13 i valgåndbok 1.

Forskrift om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-09-26-1684>

Forskrift om døvekirkelige organer: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-05-31-1719>